

GEORGII AGRICOLAE

EPISTOLA AD PLATEANVM, CVI

sunt adiecta aliquot loca castigata in

libris De mensuris & ponde-

ribus, nuper editis.

BASILEAE ANNO M D XXXIIII

GEORGIUS AGRICOLA

PETRO PLATEANO S D

NO DIE binas à te literas accepi, sed admodum diuerso tempore datas: quarum alteris scribebas omnis generis præclaras artes Marpurgi doceri: alteris, quid homines eruditi de libris meis nuper editis sentiant, mihi significabas. Ego sanè studiosis literarum ne gratuler magis, an Heflos admirer, dubito, cum audiã ab ipsis, in hoc dubio Germaniæ statu, bonarũ artium præceptoribus, præmia decerni noua, quo plerisq; in locis laboriosum uidetur uetera tueri. Meam uero lucubrationẽ probari à doctis uiris scribis. Mihi satis est prorsus non contemni, qui nec eam ipse magni aestimem, nec ut aestimetur unquam magnopere contendam, nisi quòd ueritati quoquo modo patrocinari mihi iamdudum sit deliberatum. Nam sic in utraq; lingua scribere, ut sermo Græcis aut Latinis auribus, res eruditis digna iudicetur, perpaucis cõcessum puto, nedum mihi, cui adolescenti eloquentiæ studium uix primis labris degustare licuit, rerum uero cognitionem, etiamsi cura, diligẽtia, opera non defuissent, plenius consequi neq; per ingenium, quod mihi mediocre scio esse, neque per facultates, quas habui perexiguas, neq; per ætatem, in qua iam nunc etiam sum constitutus. Nec in aliud hæcenus quædam scribere cœpi, quam ut iuuenes philosophiæ studiis deditos, ad rerum naturam diligentius, ac factum, inquirendam excitarem. Qui si meis scriptis commoti fuerint, omnis reliqua uita mihi iucundior futura est. Sin minus, malui quicquid oculi fuit, in literis consumere, quàm idipsum perdere ludendo

do alea, aut perpotando, aut aliud agendo, quod uirum honestum agere turpe sit, diligentem rei familiaris, inutile, curantem ualeitudinem, non necessarium. Addis tamen unum fuisse, qui pondus libris meis detrahare fuerit conatus, sed ab omnibus irrisum. Id me nõ multum mouet, ut qui diuersissima hominum iudicia semper fuisse nouerim, quicq; multo ante quàm inciperem scribere, cogitaue- rim communi quadam sorte, id mihi, homini utcunq; in literis uersato expectandũ esse, quod doctissimis scriptoribus accidit. Quorum quum nonnulli legunt lucubrationes, non tam memores sunt laboris insumpti, quàm meritiæ laudis inimici. Genus hominũ, quod tamen si fructus studiorum nonnihil delectet, alieni tamen nominis splendor magis offendit. Sed profecto tu mihi, meisq; studiis ualde consulisses, si quæcunq; iste carpebat, ad me diligenter perscripsisses. Si enim merito nõnulla damna- set, me doctiorem potuisset reddere. Sin immerito, fortassis cautiorem. Pro quorum neutro erat illi irascendum, sed magna habenda gratia, quod aliqua utilitas ad me facile permanisset, præsertim quum altera laboris huius pars restet edenda. Verũ improbarit totum opus, tum uereor ne nobis tacentibus, res ipsa declaret hominem esse temerarium, quòd, quæ nõdum satis intelligit, damnet: aut inuidum, quòd, quæ sciat non omnino culpanda, maligno quodam animo in uniuersum culpet. Improbarit partem operis, tum solor me hoc ipso, quòd eius etiã iudicio pars aliqua sit sincera. Sed clamauerit idem dictionẽ esse simplicem. malo eiusmodi quàm affectatã, in qua mire nonnulli sibi placent hodie, quum uitio non careat. Clamaue- rit rursus non esse elegãtem: non laboro, etenim rem speciaui potius quàm uerba. Dixerit mea nimis esse longa, at paucis clare tradi multa non poterãt, ut autem sint lon-

ga, non tamen aliena sunt, siquidem de traditionis institu-
tæ cursu, nihil aut parum admodum deflectunt. Dixerit
interdum coniecturis usum. Eas uero tamdiu stare uolu-
mus, quoad ueritas inuēta ipsas de loco defecerit. Quod
si quis easdem multis oppugnauerit uerbis sine uero sen-
su congestis, mea uel experimento, uel ratione, uel autho-
ritate defendere non desistam. Sed cum tot & tam doctis
uiris tanta contentione non est decertandum. Scribo libe-
rius sicut mea natura & res ipsa postulat, ueritatem præ-
ferens authoritati. Quod ut per me cuique licet, ita mihi
per alios licere par est. teneri tamen ueritas aliter non po-
test. Disputauerim acrius, non inueniar immemor aliene
industriæ, studij, laboris. Conuincar interdum aberrasse,
non tam mihi dolendum quam studiosis literarum gratu-
landum arbitror. Nam ipse nō iniuriā pendo pœnas, qui
tantopere festinaui. Tu enim testis es optimus, non plus
duorum mensium spatium tam in scribendis his quam de-
scribendis esse cōsumptum, quum antea non nisi nudum
& ne integrum quidem argumentum haberem. Sed non
deerant causæ, cur festinare, quas nunc referre longum
esset. Studiosis autem bonarum literarum, ut meos erro-
res pro ueris sententijs defendam, nunquam Deus mihi,
spero, dabit mentem tam insanam. Si igitur me à uero
aberrasse deprehendent uiri docti, facile reducent in ui-
am non reluctantem. Porro quum librum excusum su-
merem in manus deprehendi aliquot loca, in quibus ne-
gligentia quadam describendi uel excudendi, aliquid est
omissum aut deprauatū: ex ijs, quæ uel non acrem lecto-
rem turbare possunt, uel à maleuolis incitiae ascribi, tibi
indicare operæ precium duxi, ut ipsa tu emendes in exem-
plaribus, quæ in manus tuas uenerint, quemadmodum
ego feci in omnibus quæ amicis dono dedi. Confido au-
tem

tem te propter ueterem nostram amicitiam non modo hæc
in meam gratiam facturum, sed multo maiora. Valenti-
nus Hertelius tibi salutem plurimam dicit, quem tu, &
quia uir bonus est, & quia optimarum artium studiosus,
& quia utrunque nostrum multum diligit, in primis cha-
rum habebis. Vale. Chemnicij Hermundurorum
siue Misnensium, Kalendis Nouembr. anno à Christo
nato M D XXXIII.

CASTIGATIO LIBRORVM DE MEN-
suris & ponderibus Georgij Agricolæ.

Libro primo lege

pagina 5 uersu 1 Hermunduri, non Hermanduri.

pa. 27 uer. 5 loco, non libro.

pa. 51 uer. 17 δλκῆς, non δλκῆ.

pa. 39 uer. 4 λυαδου ας', non λυαδους.

pa. 47 uer. 5 efficiunt, non officiunt.

pa. 78 uer. 9 duos, non duas.

Libro secundo

pa. 87 uer. 19 modum, non modium.

pa. 97 uer. 14 ἡμισεία, non ἡμισείον.

pa. 101 uer. 5 ἕως, non ὅως.

pa. 111 uer. 4 inter quas, non quos.

pa. 135 uer. 7 supertertiam, non sesquiertiam.

pa. 140 uer. 18 hemiecteon, non hemiection.

pa. 154 uer. 13 Quinque dies, non Sex.

Libro tertio

pa. 161 uer. 17 Triticum tritico.

pa. 164 uer. 20 tres, non quatuor.

pa. 167 uer. 24 ἢ ῥο α' non ῥ.

- pa.168 uer.24 lupinos DXL, non DCCXL.
- pa.169 uer.9 pondere uero drachmas quindecim. Minor autem concha continet
mensura dimidium cyathum, pondere uero drachmas quinque.
- eadem uer.11 drachmæ tres, non duæ.
- pa.170 uer.13 supertertiam, non sesquiertiam.
- pa.173 uer.8 supertertiam, non sesquiertiam.
- pa.177 uer.14 uino libras MCCCCLXXXI, uncias quinque, drachmas sex,
siliquas quatuor.
- eadem uer.16 Vini libras LXXIII, & drachmas VII, & siliquas duas.
- eadem uer.19 Vini libras XXXVII, drachmas tres, & scriptulum unum, &
siliquas quatuor.
- eadem uer.20 uini nouem libras & uncias tres, scriptula duo, siliquas quatuor.
Sextarius olei
- pa.180 uer.5 siliquas duas, non quatuor.
- pa.182 uer.10 Culeus uini pendet libras MCCCCLXXXI, uncias quinque, dra-
chmas sex, siliquas quatuor.
- eadem uer.13 Amphora uini pendet libras LXXIII, & drachmas septem, atque
siliquas duas.
- eadem uer.16 urna uini pendet libras XXXVII, drachmas tres, & scriptulum
unum, atque siliquas quatuor.
- eadem uer.19 Congius uini pendet libras nouem, uncias tres, scriptula duo, siliquas
quatuor, mellis libras tredecim cum dimidia.
- pa.185 uer.23 drachmas quinque, non sex.
- eadem uer.25 Mellis uncias tres, drachmam unam tantum Georgicæ.
- pa.186 uer.11 siliquam unam, non grana tria & tertiam.
- eadem uer.14 siliquam unam, non grana tria & quinque sextas.
- eadem uer.17 siliquas duas, non grana septem & undecim duodecimas.
- pa.191 uer.15 superquartam, non sesquiquartam.
- pa.202 uer.19 supertertiam, non sesquiertiam.
- pa.207 uer.13 supertertia, non sesquiertia.
- Libro quarto
- pa.223 uer.14 semissem, non semis.

Libro quinto

- pa.246 uer.13 ὀβολὺς ἕξ, non δ' ὄσ.
- pa.248 uer.12 Annus solaris habeat.
- eadem uer.13 quinque dies, non quatuor.
- eadem uer.15 Anno uno bis mille centum nonaginta millia obolorum.
- eadem uer.18 quinquaginta, non quadraginta.
- eadem uer.20 quinquaginta, non quadraginta.
- eadem uer.22 Non uidetur curasse, uel quinque dies tanquam serias mancipijs su-
turos, aut male uoletudinis causa, quæ ipsis accidere potuisset omi-
sisse. uel potius tantum trecentos sexaginta dies anni in subducenda
ratione more patrio sumpsisse. Loquitur autem.
- pa.250 uer.19 eodem libro πρὸς τὸν ὄρωρ colligitur.
- pa.260 uer.5 ἡμῖν τάλαντα. τὸ δὲ πέντε ἡμιτάλαντον, τέσσαρα ἡμῖν,
καὶ τὸ ἑβόλομον.
- eadem uer.12 μνᾶν, non μνᾶς.
- pa.261 uer.22 quod tria semitalenta indicent.
- pa.262 uer.18 supertertiam, non sesquiertiam.
- pa.263 uer.7 supertertia, non sesquiertia.
- pa.265 uer.7 σάγια γ, non β.
- eadem uer.8 stagia tria, non duo.
- eadem uer.14 scriptulorum esse constet. Sed omnino hic tribus è stagijs, ut è sextu-
lis, quatuor drachmæ sunt efficiendæ, quæ defunt libræ, quo minus sit
Attica mina integra. Libram tamen.
- pa.275 uer.21 scriptula CCCLXXXIII
- eadem uer.25 grana VIDCCCCXII

F I N I S